

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-/berstattensis, De Varietate//
librorum, siue de Amore cœlestis// patriæ libri. III. ...**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 231

LXIIII De laude & vtilitate poenitentiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29814

LIBER SECUNDVS.

eo, & cōtristatus est, & ambulauit tristis, & sanauit eū
& cōsolatus sum eū. Evidentius aut̄ testimoniū da-
bit etiā rex ille impius, q̄ cupiditat̄ quidē suae prædā
vxoris nequitia q̄siuit, sed perturbatus ipsius sceleris
immanitate pœnituit, & cilicio facinus suū fleuit at-
que ita erga se dei misericodiā prouocauit ut cunctis
eum absolueret malis. Sic eīm̄ scriptū est. Et dixit dñs
ad Heliā: Vidisti quō compunc̄us est Achab à facie
mea, & q̄a fleuit in conspectu meo, non inducā ma-
la in diebus eius. Sed post hunc iter Manasses, q̄ oēs
tyrānos immanitate sceler̄ superauit, q̄ cultū diuinę
religionis & obseruantiā legis cuerterat c̄lesti cultu
vacuatā. Hic ergo īpietate sceler̄ supergrediēs oēm̄
memoriā, quia tñ pœnituit, īter amicos dei postmo
dū numeratus est. Nam & filius pdigus q̄ substansi
am suā cum meretricibus cōsumpsit, per pœnitentiā
recepit prioris gloriæ statū. Vides ergo quāta sit vti-
litas pœnitētiæ: quanta conuersionis spes! Nullū est
eīm̄ pētū, nulla iniq̄itas, q̄ non medicamēto pœni-
tētiæ sanet, si cōuersio pura & syncera fuerit. Donec
sum⁹ in hac vita quātacūq; nob̄ acciderint pētā pos-
sibile est oīa ablui per pœnitentiā, post mortē autē
nulla erit vtilitas pœnitētiæ. Nullus peccator despēt
de misericordia dei, sed dū adhuc viuit agat pœniten-
tiam pro peccatis suis, & erit misericors dominus de-
lictis & facinoribus suis.

De laude & vtilitate pœnitentiæ.

Caput LXIII.

Prouida mēte & profundo cogitatu cognoscā

g v

HAY. DE VARIET. LIB

debent duo rer^e distincta negotia, id est, quantū di-
stet inter bonū & malū. Nec aliunde hēc cognitio q̄
à primordio reperenda est, qd aliud sit malū, q p̄ctm
committitur, aliuditē sit bonū quo p̄enitentiā agi-
mus pro cōmisso. Hēc est discretio vtriusq̄ negotij
Serpens in paradiſo p̄ctm suasit Euę, p̄enitentiā re-
clusit, & inde est boni & mali origo. Quis deo digni
or q̄ Dauid? & tñ deliquit, qui cæcidisſet de culmine
nisi fuisset cōpunctus. Quis sceleratior Manasie? &
hunc p̄enitētia reuocauit. P̄enituit deū qd Saulem
elegerit regē, q̄ propt̄ s̄ nisi q̄a idē p̄enitentiā ignora-
uit. Quis sapiētior Salomōe? sed nesciēs p̄enitentiā
p̄didit gratiā. O p̄enitentiā, quæ p̄ctā miserāte deo
remittis & paradiſum reseras, q̄ contritū sanas, oēm
tristē exhilaras, vitā de interitu reuocas, statū restau-
ras, honorē renouas, fidutiā reformas, gratiāq̄ abū-
dantiorē refundis. O p̄enitētia quid de te noui refe-
rā? O ſialigata tu ſoluis, oīa ſoluta tu reseras, oīa ad-
uersa tu mitigas, oīa contrita tu sanas, oīa confusa
tu lucidas, oīa desperata tu animas. O p̄enitētia ru-
tilantior auro, ſplēdidiſt ore, quā non vincit p̄ctm,
nec deflictio ſupat, nec desperatio delet. P̄enitentia
repuit auaritiā, horret luxuriā, fugit furorē, firmat
amorē, calcat ſuperbiā, liguā continent, cōponit mo-
res, odit malitā, excludit inuidiā. Perfecta p̄enitētia
cogit peccatorē oīa libenter ſufferre. Si violentus q̄-
rat que habet, non vetat, ſi vēſtē demat, non refraga-
tur. Percutienti maxillā p̄bet & alterā, angariatus vi-
tro adjicet, caſtigatus ḡras agit, prouocatus tacet,
exasperatus blanditur. Superiori ſupplex eſt, inferio-

LIBER SECUNDVS.

ri subiacet. In corde eius cōtritio est, in ore cōfessio,
i opere tota humilitas. Hęc est perfecta & fructifera
pœnitudo. Sic pœnitētiae p̄stitū est, Deus esuriēti nu
tritor est, sitiēti potator. Sapienti qđstultū putat fa
pit, qđ triste est placet, qđ molle est displicet, qđ fluxū
est horret. O pœnitētia misericordiæ mater, & magi
stra virtutū. Magna vbera tua qbus reos resoluis, ac
reficis delinquētes, lapsos releuas, recreas despatis.
Perte David post flagitiū felix, iterū recepit sp̄m sc̄tū
Perte Manasses post cruenta facinore ecce meruit
esse receptibilis. Perte Petr⁹ apo. post q̄ ter negauit,
data est ei indulgētię dextera. Per te filius prodig⁹ re
gressus ad p̄rem, non solū amplexū osculumq; pater
nū, sed etiā epulū vituli saginati insigne p̄meruit adi
pisci. Per te mulier fornicaria vberes stillauit lachry
mas, fontēq; sui baptismi protinus lauit pedes Ch̄fi,
crinib⁹ quidē tersit. Per te Niniue ciuitas magna po
pulusq; integer barborū subito deū sapuit, virtutēq;
tuā sensit, odorē tuū accepit, saporē tuū strinxit, dul
cedinē tuā gustauit, cilitiū tuū contraxit, lachrymas
tuas profudit, gemitūtuū suspiriumq; p̄sensit, fructū
vbertatis tuā abundāter exhibuit & sic opa tua non
solum decretæ mortis discrimin euasit, sed etiā vitę
incognitæ coronam accepit. Dum igitur in hac vita
sumus agamus pœnitentiā cum lachrymis & orati
onibus, ieconijs, eleemosynis, cæterisq; bonis operi
bus pro p̄ctis & sceleribus nostris, ne sine fine in per
petuis cruciemur pœnis, vbi non est pœnitētia, nec
vlla indulgētia, sed ira & sine cessatiōe tormenta.

De lande & utilitate lachrymaz pœnitē-